

Дали не забравихме бързо какво ни даде валутният борд

Напоследък се случиха и се случват множество събития като израз на изчерпване на търпението на гражданското общество спрямо начина, по който България се управлява. Недостатъците на това управление прозират ясно в исканията на протестиращите, въпреки че те невинаги намират точното решение и точния път за тяхното реализиране.

Последното нарастване на бюрокрацията в България, способността ѝ да увеличава тежестта за обществото както за граждани, така и за бизнеса, очевидно са стигнали своите предели на търпимост. Отдавна БТПП обръща внимание на това, че специално в администрацията очакванията на обществото и на бизнеса не са в съответствие. Без да заключаваме, че не се случват положителни неща, трябва да констатираме, че много от добрите начинания и предложения бяха реализирани по начин, който в много случаи ги обезсмисли. Надяваме се, че този път протестите, които започнаха, без да се стига до ексцесии, ще доведат до промяна. Само така демократичните процеси в България наистина биха могли да покажат по-съществен напредък.

Често се приемат някои добри поправки в законите и за наша гордост - с участието и подкрепата на Българска търговско-промишлена палата, които след това с действията на администрацията тотално се обезсмислят. Като пример мога да дам Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност. С този документ бяха въведени редица важни принципи за правилното функциониране на администрацията, но вече няколко правителства не правят необходимото за неговото спазване. За неговите разпоредби нехаеше и местната власт и продължаваше да въвежда тежести и да увеличава трудностите пред бизнеса, вместо да се съобрази с изискването, че нови режими се въвеждат само със закон. Не се съблюдава и въведеният принцип доказването на факти, намиращи се в база данни под контрола на

държавата, да става чрез деклариране, за да не е в тежест на гражданите и фирмите за доказване. Това са все неща, при които, ако имаше реализация от страна на администрацията, по никакъв начин нямаше да се стигне до днешните протести. Усложнявайки процесите чрез въвеждане на нови процедури, администрацията се превърна в постоянен дразнител за обществото. В създаването на повече бюрократични пречки се създаваха условия за корупция.

Електронното правителство също не се случи в много време,

за което бяха похарчени огромни средства, включително и от досегашното правителство, с нищожен и смешен резултат - "карти за 5 хил. граждани или фирми", при милиони, прибягващи до услугите на администрацията.

Това са школки примери за това как бюрокрацията имитира заедност, без да постига трайни резултати и устойчиво развитие.

Като прибавим и това, че в последните 5-6 месеца Националният съвет за тристранно сътрудничество (НСТС) не е работил, съвсем логично, даже с малко закъснение идват протестите на гражданите след толкова години проявено търпение към безобразията, които се случват. Това е ясен сигнал за управляващите, независимо кои са те - предходни, настоящи или бъдещи, че нещата не бива да се вършат проформа. Прогрес се постига с постоянни усилия и всекидневни стъпки.

В никакъв случай не трябва да се посяга на източници на стабилност в икономическата среда.

Един от тези източници е валутният борд.

Цветан СИМЕОНОВ, председател на Българската търговско-промишлена палата

останем с чувството, че обществото ги е забравило - как само за една година имаше над 500% инфлация. Не бива да забравяме, че заради тази инфлация най-пострадали бяха скромните, скатани с много лишения, спестовни влогове на мнозинството от гражданите, а големите длъжници на практика кратиха своите дългове в кратки срокове.

Дали иска обществото отново да се случи това? Мисля, че не.

Нека гражданите добре да обмислят, малките и средните фирми - също, защото стабилността на валутния борд е една преграда за прехвърляне на тежестта точно върху средния и ниския сегмент от обществото. Не бива да пропускаме и факта, че точно в резултат на валутния борд бяха стабилизирани финансите на държавата и се появи възможност за рязко намаляване на инфлацията. Тя вече години наред е сред ниските нива в сравнение с други страни около нас, дори и с някои от ЕС. Затова, преди да се предложат премахване на валутния борд, нека да се сложат на везните плюсове и минуси и тогава ясно ще видим коя е по-малката беда.

Големият недостатък на българското общество са качеството и резултатите от труда, нивото на производителност.

По линия на продължаване на усилията за привличане на високо-технологични инвестиции проведохме сериозен форум по инициатива на

чуват гласове, че трябва да се посегне.

Вече 15 години валутният борд ограничаваше всички правителства да печатат безразборно пари.

При всичките негативи е много приятно сега да констатираме, че критериите за влизане в Еврозоната в голямата си част са изпълнени, за разлика даже от страни, които са в Еврозоната. Всеки би желал и би гледал с добро око на държава, която има добра финансова дисциплина, която не прехвърля тежестите на момента у следващите поколения с теглене на заеми, с големи дефицити в бюджета с печатането на допълнителни пари.

В този смисъл БТПП и в бъдеще ще защитава финансовата дисциплина и ниската преразпределителна функция на бюджета.

Не бива да забравяме, че даже и в момента на увеличени разходи на американското общество преразпределителната роля на техния бюджет е под 30%, а ние сме близо до 40%. Има много гласове, които искат тази роля да бъде още по-голяма. Ако искаме да бъдем с добра икономика, не е този пътът - чрез увеличаване на преразпределителната роля на бюджета.

В последните дни и месеци на предходното правителство се посегна и на валутния резерв с добро намерение, но сега се оказва, че е спаднал под задължителния минимум. Не бива да се допускат експерименти с икономическата стабилност на България. Ще бъде жалко да загубим доверие, което вече 15 години сме изградили с липсата на каквато и да било промяна в обменния курс към еврото например, с това, че можем да декларираме, че страните от ЕС не калкулират

в договорите си валутния риск, което в съвременните условия е един добър стимул за развитието на търговията.

Затова подкрепяме служебното правителство в усилията му да запази валутния борд. Радваме се, че и министър на финансите е човек с висока отговорност към икономическата стабилност на България. Всички тези усилия, както и на други разумни икономисти в България, ще намерят подкрепата на БТПП. Искам отново да подчертая, че истината е в производителността. Всеки, където се намира и каквато работа изпълнява, да я изпълнява с необходимата отговорност, с дисциплина и внимание, което би дало качествен продукт. Тогава много бързо резултатите за България ще се почувстват, ще можем да привлечем и повече инвестиции и ще се открият по-високоплатени места. Проблемът не е във високите цени на тока - цената на тока в България е сред най-ниските в ЕС. Проблемът е в това, че една голяма част от гражданите са безработни, а и тези, които работят, заради ниската производителност на труда получават ниски заплати и не могат да посрещат своите разходи.

Разбира се, че социалната политика за социално слабите не бива да бъде изоставяна. Затова обществото се е обединило в държава, за да може да прояви солидарност към тези с по-ограничени възможности. Това трябва да се случва много целенасочено, средствата наистина да стигат до нуждаещите се. Те да бъдат свързани със стимулиране на полагане на обществен труд. Грижете за безработните също трябва да продължат, да не губят своите навици, а да има програми, които ще им дават възможност да започнат първа работа.

Администрацията не бива да забравя, че няма самостоятелно съществуване, че няма право да получава възнаграждение, ако не изпълнява своето основно задължение - да служи на обществото. Това е нейната роля, която е определена с образуването на държавата и с това, че гражданите са приели да се съобразяват с определени правила, но само срещу съответната отговорност - едно добро обслужване, една загриженост за фирмите, за гражданите и срещу това да се облекчава тяхното съществуване в обществото. В този смисъл и БТПП счита, че чашата е преляла, особено когато се стига до такива крайности - хора да посягат на живота си. Ако сега не си дадем сметка за това до каква степен администрацията се е отдалечила от очакванията на гражданите и на фирмите, може да се стигне и до по-неприятни развития на събитията. Затова са необходими срочни мерки, прозрачност в работата на администрацията, на монополите, устойчивост на икономическата среда.